

Het doel van gemeenschappelijk landbouwbeleid

De landbouw is in transitie; dat is van alle tijden, vroeger heette het nog ontwikkeling. Wat niet van alle tijden is, is dat we de laatste decennia geen voedseltekorten gekend hebben. Voedsel is altijd voor een betaalbare prijs beschikbaar. Dit is indirect een verdienste van het gevoerde landbouwbeleid. Nu men geen voedseltekorten meer kent, is herstructurering van landbouwbeleid een terugkerend onderwerp.

Wat is het doel van het Gemeenschappelijk Landbouwbeleid (GLB)?

In het (oprichtings)verdrag van de Europese Unie is opgenomen wat dat doel is (Artikel 39). Dit is door alle lidstaten gezamenlijk ondertekend en zou derhalve bindend zijn:

1. Het gemeenschappelijk landbouwbeleid heeft ten doel:

- a. de productiviteit van de landbouw te doen toenemen door de technische vooruitgang te bevorderen en door zowel de rationele ontwikkeling van de landbouwproductie als een optimaal gebruik van de productiefactoren, met name de arbeidskrachten, te verzekeren;
- b. aldus de landbouwbevolking een redelijke levensstandaard te verzekeren, met name door de verhoging van het hoofdelijk inkomen van hen die in de landbouw werkzaam zijn;
- c. de markten te stabiliseren;
- d. de voorziening veilig te stellen;
- e. redelijke prijzen bij de levering aan verbruikers te verzekeren.

NMV is van mening dat het doel behaald is waar het gaat om het beschikbaar stellen van betaalbaar voedsel, maar als we kijken naar de inkomenspositie van de boeren zijn we er nog lang niet. De algemene trend is dat het boereninkomen afneemt ten opzichte van het gemiddelde over alle sectoren. Er zijn in het verleden meerdere hervormingen van het GLB geweest waarbij er een steeds grotere verschuiving zichtbaar is van de oorspronkelijke doelstelling richting andere waarden. Er is een kritische reflectie nodig op of het huidige GLB de eigen doelstelling wel correct nastreeft en kan waarborgen. Andere doelen met het GLB nastreven kan volgens NMV alleen wanneer er eerst aan het primaire doel voldaan wordt.

[Echte landbouwer/ Subsidiabele hectare/Landbouwactiviteit/landbouwareaal](#)

NMV is van mening dat GLB gelden alleen bedoeld zijn voor actieve landbouwers, terwijl er voorbeelden zijn van TBO's die de gelden opeisen in ruil voor een pachtcontract. Dit zorgt voor onwenselijke situaties en voldoet niet aan de doelstelling van het GLB, maar gaat daar juist tegenin. Daarom wil NMV dat in het er voorwaarden worden opgenomen voor uitbetaling van GLB gelden aan de actieve landbouwer, dit moet ook uniform worden toegepast binnen de EU:

- 1 GLB gelden mogen niet worden doorbetaald
- 2 De ontvanger is minimaal 1250 uren werkzaam op het landbouwbedrijf door landbouwactiviteiten.
- 3 Producten afkomstig van het landbouwbedrijf zijn primaire landbouwproducten
- 4 Het productiemiddel grond moet door erving of financiële investeringen zijn verworven

Collectieven

Een groot deel van GLB subsidies wordt uitbetaald aan collectieven, volgens NMV schiet dit zijn doel voorbij: De inspanning die de boer levert zou leidend moeten zijn, niet iedere boer is in staat deel te nemen aan een collectief. Dit kan een geografische grondslag hebben, het is wenselijk boeren naar inspanning te belonen. 'Level playing' field is niet alleen in EU verband belangrijk, ook in Nederland zelf moet dit ten volle worden nagestreefd.

Verantwoordelijkheid toekenning GLB subsidies

Lidstaten gaan een strategisch GLB plan indienen, hoe zij aan de GLB doelen gaan voldoen. De overheid wordt dan verantwoordelijk voor de toekenning. Wanneer achteraf blijkt dat niet aan de doelstelling voldaan wordt, zou de verantwoordelijkheid daarvan niet bij de boer terecht moeten komen. De falende toekenning door de overheid moet dan ook voor verantwoording van de overheid zelf zijn.

Level playingfield binnen de EU

NMV vindt dat binnen Europa meer sprake zou moeten zijn van een gelijk speelveld op verschillende niveaus. Terwijl men nu de lidstaten juist meer ruimte wil geven zelf invulling aan de toekenning van GLB gelden te geven. Volgens NMV creëert dit juist ongelijkheid omdat dit afhankelijk met zich mee brengt van het politieke klimaat in de verschillende lidstaten. Doelmatige besteding van GLB en een treffende hervorming is alleen haalbaar wanneer er juist meer naar uniformiteit gestreefd wordt.

In het nieuwe GLB wordt voorgesteld dat de hectaretoeslag gemiddeld wordt door 50% van het verschil tussen het gemiddelde per hectare, en het bedrag wat afwijkt, te nemen. Of dit ver genoeg gaat valt te betwijfelen. In de verschillende landen is de kostprijs enorm verschillend, waardoor er niet altijd een evenredige verdeling is van gelden.

Er is ook een groot verschil in verschillende lidstaten of geopolitieke crisissen al dan niet worden afgewenteld op de boer. Dit is niet uniform binnen de lidstaten, wat volgens NMV altijd wenselijk is. Ook moet er dezelfde kwaliteitseisen gesteld moeten worden aan import producten zodat er bij prijsbepaling sprake is van gelijkwaardige producten.

Wat betreft doelstellingen inzake KRW ed. zou uniform moeten zijn, ook die doelstellingen worden genoemd in het GLB. Normeringen waar boeren op af worden gerekend verschillen nu nog per lidstaat, dit zorgt eveneens voor een ongelijk speelveld waarbij de geleverde inspanningen niet centraal staan.